

MARMARA ÜNİVERSİTESİ NÜFUS VE SOSYAL POLİTİKALAR UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

2024 YILI
BİRİM FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ SUNUŞU.....	3
I. GENEL BİLGİLER	4
A. Misyon ve Vizyon	4
B. İdari Yapı.....	4
C. Paydaşlar	5
II. FAALİYETLER.....	6
A. Yayınlar	6
B. Projeler.....	7
C. Etkinlikler.....	8
Ç. Toplantılar	9
III. AMAÇ ve HEDEFLER	9
A. Temel Politikalar ve Öncelikler	9
B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefleri	9
IV. Kuramsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi	10
A. Üstünlükler	10
B. Zayıflıklar	10
C. Değerlendirme	11
V. ÖNERİ VE TEDBİRLER	11

YÖNETİCİ SUNUŞU

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi, bilimsel veri odaklı demografik çalışmalar yürütmek, elde edilen verilerin akademik camia ile paylaşarak bilimsel veri üretimine katkı sunmak, paydaşlarla iş birliği içinde çalışarak sosyal politika yapımına destek vermek ve böylece sosyal refahın yükseltilmesine katkı sağlamak amacı ile 2020 yılında Marmara Üniversitesi bünyesinde kurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda merkezimiz, disiplinler arası çalışma prensibini benimseyerek farklı alanlardan uzmanlar, akademisyenler, ulusal ve uluslararası kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmekte, araştırmacıların nüfusbilim alanındaki bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik çeşitli etkinlikler organize etmektedir.

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi; saha tecrübesi, uluslararası standartlarda yapmış olduğu araştırmaları, farklı disiplinlerden gelen çalışma kadrosu ve gelişmeye açık profiliyle mükemmeliyet merkezi olma hedefi doğrultusunda 2023 yılında da çalışmalarını sürdürmüştür. Merkezimizde bugüne kadar aile, gençlik, göç, sosyal medya kullanımı, yöntembilim ve daha pek çok konu üzerine araştırma ve yayın yapılmış, seminerler ve etkinlikler düzenlenmiş, yabancı araştırmacılar konuşmacı olarak misafir edilmiştir. Öğrencilere yönelik deneyim paylaşımları ve gönüllü araştırma programı ile de öğrencilerin literatür tarama, veri toplama analiz etme ve yorumlama süreçlerinin teşvik edilmesi ve aktif katılımı amaçlanmıştır.

Merkezimiz, yeni kurulmuş olmasına rağmen aktif performans göstermekte ve çalışmalarını her geçen gün daha da iyileştirmektedir. Diğer yandan fiziksel altyapı yetersizlikleri ve finansal destek eksiklikleri merkez çalışmalarının daha iyi bir noktaya taşınabilmesinin önünde engel teşkil etmektedir. Sonuç olarak, merkezin beşerî ve bilimsel potansiyeli maddi imkanlarla daha fazla desteklendiğinde, Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi daha geniş çapta, etkin ve faydalı çalışmalar yürütmeye devam edecektir.

MERKEZ MÜDÜRÜ

PROF. DR. MEHMET FATİH AYSAN

I- GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

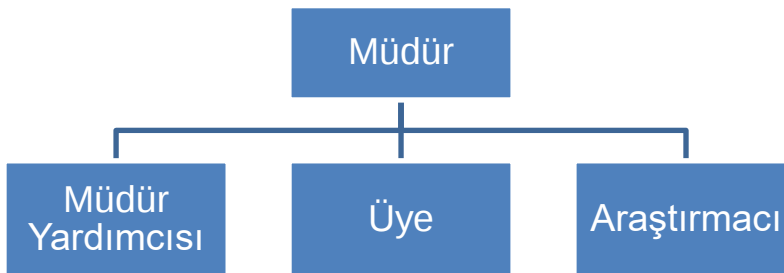
Misyon

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi demografi alanında veriye dayalı bilimsel çalışmalar yaparak sosyal refahın yükseltilmesine katkı sağlamaktadır. Nüfus ve sosyal politikalar alanında yapılan çalışmaları takip ederek güncel bilimsel bilgi paylaşımını sağlamakta, araştırmacıların ve öğrencilerin alana dair ilgisini ve bilgisini arttırmaya çalışmaktadır. Disiplinler arası çalışma prensibi sayesinde nüfusbilime bütüncül bir yaklaşımla katkı sunmaktadır.

Vizyon

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi, uluslararası ölçekte nüfus ve sosyal politikalar üzerine saygın bilimsel çalışmaların yapıldığı bir mükemmeliyet merkezi olmayı, disiplinler arası yaklaşımla veriye dayalı özgün araştırmalar yapmayı, nüfus ve sosyal politikalar üzerine çalışan araştırmacıların bilgi ve beceri kazanmalarına katkıda bulunmayı, ulusal ve uluslararası kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlarla iş birliği içinde sosyal sorunların çözümüne ve sosyal refahın artırılmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

B. İdari Yapı

Merkez Müdürü: Prof. Dr. Mehmet Fatih AYSAN - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Müdür Yardımcısı: Dr. Öğr. Üyesi Zübeyir NİŞANCI - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Müdür Yardımcısı: Doç. Dr. Muhammet Tahir KILAVUZ - Siyasal Bilgiler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Üye: Dr. Öğr. Üyesi Ayşe YETİŞ BAYRAKTAR - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü

Üye: Doç. Dr. Aslıhan NİŞANCI - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Araştırmacı: Doç. Dr. Halim BAŞ - İktisat Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

Araştırmacı: Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Sena SEZGİN - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Araştırmacı: Dr. Öğr. Üyesi Fatma Özge ÜNSAL AKSEBZECİ - Atatürk Eğitim Fakültesi, Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü

Araştırmacı: Prof. Dr. Asil ÖZDOĞRU - İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Araştırmacı: Dr. Muzaffer ŞENEL - Marmara Üniversitesi, Nüfus ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü'nde misafir araştırmacı

Araştırmacı: Merve TAŞÇIOĞULLARI - Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

Araştırmacı: Belkıs YÜCE - Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi

C. Paydaşlar

İç Paydaşlar	Dış Paydaşlar
Nüfus ve Sosyal Araştırmalar Enstitüsü Orta Doğu Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi İletişim Fakültesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Akademik Personel İdari Personel Üniversite İdari Birimleri Rektörlük ve bağlı birimler	Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) TÜBİTAK Diğer Üniversiteler Türk Kızılay TÜİK Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Gençlik ve Spor Bakanlığı

II. FAALİYETLER

A. Yayınlar

1. Artan, Z. S. (2024). When women left their *patrie*: transborder mobility, women's sexual agency, and moral panic in Turkey. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 50(17), 4318–4335. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2024.2357831>
2. Kına, M. F. (2024). Contentious politics of welfare in rural India: The interplay between the Maoist insurgency and the National Rural Employment Guarantee Act. *Asian Journal of Social Science*, 52(3), 111–120. <https://doi.org/10.1016/j.ajss.2024.05.001>
3. Özdoğru, A. (2024). Understanding family dynamics in a cross- cultural sample: A multi- national study. *Psi Chi Journal of Psychological Research*, 29(2). <https://doi.org/10.24839/2325- 7342.JN29.2.140>
4. Özdoğru, A. A., Yamada, Y., Xue, J., Li, P., Ruiz- Fernández, S., Sarı, Ş., Torres, S. C., Hinojosa, J. A., Montoro, P. R., AlShebli, B., Bolatov, A. K., McGeechan, G. J., Zloteanu, M., Razpurker- Apfeld, I., Samekin, A., Tal- Or, N., Tejada, J., Freitag, R., Khatin- Zadeh, O., Banaruee, H., ... Marmolejo- Ramos, F. (2025). *Where the 'bad' and the 'good' go: A multi- lab direct replication report of Casasanto (2009, Experiment 1). Memory & Cognition*, 53(4), 1140–1146. <https://doi.org/10.3758/s13421-024-01637-1>
5. Vlasceanu, M., Doell, K. C., Bak- Coleman, J. B., Todorova, B., Berkebile- Weinberg, M. M., Grayson, S. J., ... Özdoğru, A. A., ... Patel, Y. (2024). Addressing climate change with behavioral science: A global intervention tournament in 63 countries. *Science Advances*, 10(6), eadi3027. <https://doi.org/10.1126/sciadv.adi3027>
6. Aysan, M. F. (2024). Sürdürülebilir sosyal politikalar ve kamu harcamaları. In N. Gür (Ed.), *Tüketim ekonomisinden kanaat ekonomisine: Sürdürülebilir kalkınma yolunda tasarruf ve etkin kaynak kullanımının önemi* (pp. 119–140). MÜSİAD & UTESAV. <https://www.musiad.org.tr/uploads/press-458/tuketim-ekonomisinden-kanaat-ekonomisine-raporu.pdf>
7. Uğur, Y., Aysan, M. F., Işıklı, Ş., Kına, M. F., Şen, E., Taşcıoğulları, M., ... Torun, A. (2024). *Yaratıcı kültür endüstrileri, yapay zeka ve toplum*. ÖNERİ, 19(63), 189–218. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.1542956>
8. Inan, S., Nisanci, A., & Harris, Y. (2024). Preserving Heritage Language in Turkish Families in the USA. *Languages*, 9(2), 56. <https://doi.org/10.3390/languages9020056>
9. Sumaktoyo, N. G., & Kilavuz, M. T. (2023). Education and Voter Response to Principled Trade-Offs in Muslim Democracies. *Political Studies*, 72(4), 1491-1511. <https://doi.org/10.1177/00323217231187212> (Original work published 2024)
10. Magiya, Y., & Kilavuz, M. T. (2024). When religion meets incumbency: The limits

of Islamist electoral advantage. *Party Politics*, 0(0).
<https://doi.org/10.1177/13540688241290059>

11. Noh, Y., Grewal, S., & Kilavuz, M. T. (2024). *Regime support and gender quotas in autocracies*. *American Political Science Review*, 118(2), 706–723.
<https://doi.org/10.1017/S000305542300059X>
12. Magiya, Y., & Kilavuz, M. T. (2024). When religion meets incumbency: The limits of Islamist electoral advantage. *Party Politics*. Advance online publication.
<https://doi.org/10.1177/13540688241290059>
13. Arikan, G., Acar, I. H., Kumru, A., & Ünsal, F. Ö. (2025). Maternal symptoms and emotional availability predicting children's behavior problems: A longitudinal study. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 97, 101753.
<https://doi.org/10.1016/j.appdev.2024.101753>
14. Baş, H., Ersin, İ., & Kalkavan, H. (2025). Determining the effect levels of augmented decent work criteria in sustainable economic development with the fuzzy DEMATEL method. *International Journal of Occupational Safety and Ergonomics*, 30(2), 1–14. <https://doi.org/10.1080/10803548.2024.2413302>
15. Nişancı, Z., Kına, M. F., Yörük, E., Hürriyetoğlu, A., Akbulut, Y., Etgü, T., & Duruşan, F. (2024, May 21–24). *Validating digital traces with survey data: The use case of religiosity* [Abstract]. In *WebSci Companion '24: Companion publication of the 16th ACM Web Science Conference* (Türkiye)

B. Projeler

2024 Yılında Tamamlanan Projeler

1. Proje Başlığı: İstanbul'da Ne Eğitimde Ne İstihdamda Ne Yetiştirmede (NEİY-NEET) Olan Gençlerin İhtiyaç Analizi ve Politika Önerileri, 2024-2025, Yürütücü: Mehmet Fatih Aysan(Marmara Üniversitesi), Proje Ekibi: Doç. Dr. Halim Baş, Doç. Dr. Ümmügülsüm Aysan, Abdülmentor Musliu
2. Türkiye'de Lâ-Dini İnançlar ve Pratikler: Değişen Toplumsal Yapıda Din Dışı Arayışlar, TÜBİTAK (Ulusal), 2021-2024, Yürütücü: Zübeyir Nişancı
3. Arap Baharı Sonrası Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da İdeolojinin Dönüşümü ve Siyasete Katılım, TÜBİTAK (Ulusal) - Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı, 2022-2024, Yürütücü: Muhammet Tahir Kılavuz
4. Yükseköğretim ve İşkolları ile Birlikte Oluşan Türkiye Kentsel Peyzajını Anlamak, TÜBİTAK (Ulusal), 2021-2024, Yürütücü: Zübeyir Nişancı

2024 Yılında Başlayan/ Devam Eden Projeler

1. Proje Başlığı: Citizens for Sustainable Olive Oil Production (SOLIVEO)

2. Social Policies in Europe: Challenges and Opportunities Ahead, Avrupa Birliği (Uluslararası), 2022-Devam Ediyor, Koordinatör: Mehmet Fatih Aysan, Eğitmenler: Azize Aslıhan Nişancı, Zübeyir Nişancı, Muhammet Tahir Kılavuz, Ayşe Yetiş Bayraktar
3. Proje Başlığı: Türkiye'de Kadına Yönelik şiddet Araştırması- 2024 Destekleyen Kurum: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Yürütücü: Prof. Dr. Mehmet Fatih Aysan (Marmara Üniversitesi), Uygulayıcı: Prof. Dr. Asil Özdoğru (Marmara Üniversitesi), Proje Ekibi: Abdurrahman Aydemir, Asil Özdoğru, Aslıhan Nişancı, Ayşe Sena Sezgin, İbrahim Demir, M. Fuat Kına, M. Tahir Kılavuz, Nursem Keskin Aksay, Z. Selen Artan
4. Önleme, Müdahale ve Politika Boyutlarıyla Türkiye’de Kadına Yönelik şiddet ve Covid-19 Salgınının Etkileri Araştırma Projesi, Diğer kamu kuruluşları (Ulusal), 2022-Devam Ediyor, Uzman: Azize Aslıhan Nişancı
5. Kadın Destek Merkezi Projesi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (Ulusal), 2022-Devam Ediyor, Danışman: Azize Aslıhan Nişancı
6. Social Policies in Europe: Challenges and Opportunities Ahead, Jean Monnet Actions in the Field of Higher Education Teaching and Research (ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH) (Uluslararası), 2022-2025,
Koordinatör: Mehmet Fatih Aysan, Ekip Üyeleri: Talip Küçükcan, Nuri Tınaz, Aslıhan Nişancı, Ayşe Yetiş-Bayraktar, Muhammet Tahir Kılavuz, Zübeyir Nişancı

C. Etkinlikler

Merkez Konuşmaları

1. 27 şubat 2024

Avrupa Birliği Kıyaslamalı Türkiye'nin Yüz Yıllık Sosyal Politikaları

2. 5 Mart 2024

İstihdam Boyutuyla Avrupa'da Yeşil Dönüşüm

3. 2 Nisan 2024

Uzlaşma Nedir?: Savaş Sonrası Saraybosna'da (Bosna-Hersek) Uluslararası Müdahale Politikasına Duygusal Tepkiler

4. 3 Nisan 2024

TÜİK ve Veri Derleme Yöntemleri

5. 29 Nisan 2024

Alman Eğitim Sistemi: Öğrenci Yaşamı ve Sosyopolitik Gerçeklikler Üzerine İlgörüler

6. 22 Mayıs 2024

Uzun, İnce Bir Yol: Köklerimi Ararken Öğrendiklerim

7. 12 Kasım 2024

Sosyal Medyada Kadın Düşmanlığı: 'Kezban' Örneği

8. 13 Kasım 2024

Ukrayna'da Yaşlanma ve Emeklilik ile İlgili Bir Simülasyon Çalışması

9. 25 Aralık 2024

Uzaktan Çalışma, Çalışan Karması ve Performans

10. 31 Aralık 2024

Akademik Çalışmalarda Yapay Zekâ Uygulamaları

Ç. Toplantılar

1. 16 Ocak 2024

Genç Araştırmacılar Sempozyumu

2. 9 Mayıs 2024

Göçün Türkiye'nin Demografik Yapısına Etkileri

A. Eğitim

1. 16-20 Temmuz 2024

Yaz Okulu: Python ile Veri Analizine Giriş

III. Amaçlar ve Hedefler

A. Temel Politikalar ve Öncelikler

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi, uluslararası ölçekte nüfus ve sosyal politikalar üzerine saygın bilimsel çalışmaların yapıldığı bir mükemmeliyet merkezi olmayı hedeflemektedir. Bu hedefini gerçekleştirirken şeffaflık, dürüstlük, akademik özgünlük ve kamu yararı gibi ilkelerle, disiplinler arası yaklaşımla veriye dayalı özgün çalışmalar gerçekleştirmektedir. Merkezin diğer bir önemli amacı nüfus ve sosyal politikalar üzerine çalışan araştırmacıların bilgi ve beceri kazanmalarına katkıda bulunmaktadır. Ayrıca merkez, nüfus ve sosyal politikalar alanında kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlarla iş birliği içinde sosyal sorunların çözümüne destek olmayı, bu sayede sosyal refahın yükseltilmesine veriye dayalı bilimsel araştırmalarla katkı sağlamayı hedeflemektedir.

B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefleri

Stratejik Amaçlar	Stratejik Hedefler
-------------------	--------------------

Uluslararası ölçekte nüfus ve sosyal politikalar üzerine saygın bilimsel çalışmaların yapıldığı bir mükemmeliyet merkezi olmak	Uluslararası kurumlarla iş birlikli çalışmaları arttırmak
	Araştırmacı ve öğrencileri yurtdışı çalışmaları konusunda teşvik etmek
Nüfus ve Sosyal Politikalar alanında politika yapım sürecine bilimsel verilerle kaynaklık etmek	Ulusal ve yerel kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmek
	Kamu yararına kullanılabilecek alanlarda bilimsel veri üretmek

IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

Bu bölümde, orta ve uzun vadeli amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi sürecinde teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik kapasite gibi unsurlar açısından bir mevcut durum değerlendirmesi yapılarak idarenin üstün ve zayıf yönlerine yer verilir.

A. Üstünlükler

Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi yeni kurulmuş bir merkez olmasına rağmen aktif çalışma göstermektedir. Farklı disiplinlerden araştırmacı ve öğrencilerle ortak çalışmalar yaparak nüfus ve sosyal politikalar üzerine bütüncül bir bakış açısı geliştirilmesi sağlanmıştır. Merkezimizdeki akademisyen ve araştırmacılar hem yurt içinde hem yurt dışında kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla ortak projeler yürütmekte, bu sayede uluslararası gelişmelere de hâkim olarak bilime katkı sunmaktadır. Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi, çalışmalarında kamu yararını göz önünde bulundurarak teorik bilgi üretmenin yanı sıra politika yapımı sürecine fayda sağlayacak, işlevsel veriler ortaya koymaktadır.

B. Zayıflıklar

Merkez faaliyetlerini sürdürürken fiziksel ve teknolojik altyapı yetersizlikleri ile karşılaşmaktadır. Çalışma ve toplantı alanlarının yetersizliği; bilgisayar, yazılım ve programların eksikliği çalışmaların sürdürülmesini zorlaştırmaktadır. Diğer yandan akademik ve idari kadrolardaki yetersizlikler akademisyenler üzerindeki iş yükünü arttırmakta ve bilimsel çalışmalara zaman ayırma konusunda kısıtlılığa neden olmaktadır. Merkezin çalışmaları için önem arz eden bir diğer konu ise projelerin yürütülebilmesi için gerekli bütçenin teminidir.

C. Değerlendirme

Sonuç olarak, Nüfus ve Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi saha tecrübesi, uluslararası standartlarda yapmış olduğu araştırmaları, farklı disiplinlerden gelen çalışma kadrosu ve gelişmeye açık bir profil çizmektedir. Yetersizliklerin giderilmesi ile merkez, daha geniş kapsamlı, daha detaylı ve daha fazla bilimsel çalışma gerçekleştirme potansiyelindedir.

V. Öneri ve Tedbirler

- Nüfusbilim ve sosyal politikalar hem ülkemiz hem de üniversitemiz için kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle demografi merkezli çalışmalar üniversite tarafından desteklenmelidir.
- Araştırmacıların ve akademisyenlerin bilimsel çalışmalara teşvik edilmesi için gerekli bütçe planlaması yapılmalı, proje ve araştırmalar için yeterli fonlar sağlanmalıdır.